

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 2500/2001,**annettu 17 päivänä joulukuuta 2001,****liittymistä valmistelevasta rahoitustuesta Turkille ja asetusten (ETY) N:o 3906/89, (EY) N:o 1267/1999, (EY) N:o 1268/1999 ja (EY) N:o 555/2000 muuttamisesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

poliittiset ja taloudelliset arviointiperusteet ja jäsenvaltiota koskevat velvoitteet huomioon ottaen.

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 308 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Edellytykset, jotka Euroopan unionin jäseniksi haluavien ehdokasmaiden on täytettävä, vahvistettiin Kööpenhaminassa kokoontuneessa Eurooppa-neuvostossa kesäkuussa 1993.
- (2) Helsingissä joulukuussa 1999 kokoontuneessa Eurooppa-neuvostossa todettiin, että ehdokasmaana Turkin on määrä liittyä unioniin samojen kriteerien perusteella, joita sovelletaan muihinkin ehdokasmaihin, ja että olemassa olevan eurooppalaisen strategian perusteella Turkki pääsee muiden ehdokasmaiden tapaan osalliseksi liittymistä edeltävästä strategiasta, jonka tarkoituksena on edistää ja tukea Turkin uudistuksia.
- (3) Nizzassa joulukuussa 2000 kokoontuneessa Eurooppa-neuvostossa pidettiin myönteisenä Turkin liittymistä edeltävän strategian täytäntöönpanossa saavutettua edistystä.
- (4) Koska Turkki ei vielä täytä Kööpenhaminassa vahvistettuja poliittisia arviointiperusteita, yhteisö on kehottanut sitä parantamaan ja edistämään demokraattisia käytäntöjään ja ihmisoikeuksien kunnioittamista sekä ottamaan kansalaisyhteiskunnan tiiviimmin mukaan tähän prosessiin.
- (5) Liittymistä valmistelevan strategian perusta on liittymistä valmisteleva kumppanuus, joka perustuu aikaisempien Eurooppa-neuvostojen päätelmiin ja sisältää ensisijaiset tavoitteet, joihin jäsenyyssuhteissa on keskityttävä

- (6) Turkin osalta oikeusperusta liittymistä valmistelevan kumppanuuden perustamiselle ja yhtenäiselle kehitykselle kaiken liittymistä valmistelevan rahoitustuen koordinoimiseksi on Turkille osana liittymistä valmistelevaa strategiaa annettavasta avusta ja erityisesti liittymistä valmistelevan kumppanuuden luomisesta 26 päivänä helmikuuta 2001 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 390/2001 ⁽³⁾.

- (7) Turkin liittymistä valmistelevan kumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista, välitavoitteista ja edellytyksistä säädetään päätöksessä 2001/235/EY ⁽⁴⁾. Euroopan unionin Turkille antama tuki keskitetään kuten muidenkin ehdokasmaiden osalta liittymistä valmistelevassa kumppanuudessa määriteltyihin ensisijaisiin tavoitteisiin.

- (8) On asianmukaista, että yhteisön tukea käytetään pääasiassa instituutioiden kehittämiseen ja investointeihin yhteisön säännösten käyttöön ottamisen edistämiseksi.

- (9) Yhteisön olisi toteutettava erityisiä toimia Turkin kansalaisyhteiskunnan kehityksen edistämiseksi.

- (10) Rajaseutuyhteistyöhön erityisesti Turkin ja Euroopan unionin, Turkin ja muiden ehdokasmaiden sekä Turkin ja alueen muiden maiden rajoilla kohdistetaan erityisiä toimia.

- (11) Komission olisi vastattava siitä, että liittymistä valmisteleva tuki sovitetaan yhteen jäsenvaltioiden bilateraalisen tuen sekä Euroopan investointipankin rahoituksen, rajat ylittävän yhteistyön (Phare, Meda, Tacis, Cards ja Interreg) ja muiden kansainvälisten rahoituslaitosten rahoitusvälineiden kanssa.

- (12) Yhteisön olisi rahoitettava osittain Turkin osallistumista yhteisön ohjelmiin ja yhteisön virastojen toimintaan.

⁽¹⁾ EYVL C 240 E, 28.8.2001, s. 115.⁽²⁾ Lausunto annettu 25. lokakuuta 2001 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).⁽³⁾ EYVL L 58, 28.2.2001, s. 1.⁽⁴⁾ EYVL L 85, 24.3.2001, s. 13.

(13) Yhteisön tuen antamisen edellytyksenä olisi oltava yhteisön ja Turkin sopimusten velvoitteiden noudattaminen sekä asetuksessa (EY) N:o 390/2001, päätöksessä 2001/235/EY sekä tässä asetuksessa säädettyjen edellytysten täyttäminen.

(14) Komission olisi noudatettava tuen täytäntöönpanossa Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavaa 21 päivänä joulukuuta 1977 annettua varainhoitoasetusta ⁽¹⁾.

(15) Tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY ⁽²⁾ mukaisesti.

(16) Tarjouskilpailuihin olisi voitava osallistua jäsenvaltioiden ja Turkin luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden lisäksi luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden muista ehdokasmaista sekä maista, jotka hyötyvät rahoitussellista ja teknisistä toimenpiteistä (Meda) taloudellisen ja yhteiskunnallisen rakenneuudistuksen tukemiseksi osana Euro—Välimeri-yhteistyökumppanuutta ⁽³⁾ ja Albanialle, Bosnialle ja Hertsegovinalle, Kroatialle, Jugoslavian liittotasavallalle ja entiselle Jugoslavian tasavallalle Makedonialle annettavasta avusta (Cards) ⁽⁴⁾. Tiettyä erityisasiantuntemusta edellytettäessä olisi myös luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden voitava osallistua Itä-Euroopan ja Keski-Aasian maista, joihin sovelletaan säännöksiä avun toimittamisesta Itä-Euroopan ja Keski-Aasian kumppanivaltioille ⁽⁵⁾. Tasapuolisuuden vuoksi muita ehdokasmaita koskeviin avustushjelmiin olisi sisällytettävä samanlaiset säännökset.

(17) Liittymistä valmistelevan tuen hallinnointi olisi hajautettava asteittain Turkkiin sen hallinnointi- ja varainhoidonvalvontakyvyn mukaisesti. Tämä edellyttää kuitenkin sitä, että tukea valvotaan jälkikäteen ja että Turkin viranomaiset sitoutuvat toteuttamaan samoja valvontatoimia ja soveltamaan samoja takuita kuin mitä yhteisön lainsäädännössä on asiasta säädetty.

(18) Olisi laadittava tukiohjelman täytäntöönpanoa koskevat vuosikertomukset ja annettava arviointikertomus.

(19) Ehdokasmaille annettavan liittymistä valmistelevan tuen määrä kaksinkertaistettiin vuosien 2000—2006 rahoitusnäkymissä. Helsingissä kokoontuneen Eurooppa-neuvoston mukaisesti tavoitteena olisi tavanomaisia talousarviomenettelyjä noudattaen oltava, että tätä periaatetta sovelletaan Turkkiin nykyisten rahoitusnäkyvien jäljellä olevan voimassaolokauden ajan.

(20) Perustamissopimuksessa ei ole muuta tämän asetuksen antamiseen valtuuttavaa määrystä kuin 308 artikla,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Yhteisö antaa Turkille liittymistä valmistelevaa rahoitustukea Turkin liittymistä valmistelevassa kumppanuudessa määriteltyjen ensisijaisten tavoitteiden tukemiseksi.

2 artikla

Tuki

- annetaan avustuksina,
- pannaan täytäntöön komission 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen hyväksymissä suuntaviivoissa määriteltyjen ohjelmasuunnittelua ja täytäntöönpanoa koskevien periaatteiden mukaisesti rahoitusohjelmilla tai hankkeilla, joilla pyritään jäsenyyden edellytysten täyttämiseen,
- voidaan toimittaa palveluina, tavaratoimituksina tai työsuorituksina,
- ei saa investointien kyseessä ollessa kattaa maan tai kiinteistöjen ostamista.

3 artikla

Edunsaajia voivat olla Turkin valtion lisäksi myös maakunnalliset ja paikalliset viranomaiset, yritysten tukiohjelma- ja -hallinnat, osuuskunnat ja kansalaisyhteiskunta, erityisesti työmarkkinaosapuolia edustavat järjestöt, yhdistykset, säätiöt, voittoa tavoittelemattomat järjestöt ja valtioista riippumattomat järjestöt.

4 artikla

1. Tuen vastaanottajilta voidaan edellyttää rahoitusta kullekin ohjelmalle tai hankkeelle. Tällainen rahoitusosuus riippuu ohjelman tai hankkeen ominaisluonteesta. Poikkeustapauksissa rahoitus voidaan korvata luontoissuorituksilla kansalaisyhteiskunnan kehittämisen edistämiseen tarkoitetuissa ohjelmissa tai hankkeissa.

2. Tuella voidaan kattaa kuluja, jotka liittyvät ohjelmasuunnittelun tukemiseen, tiedotustoimintaan sekä ohjelmien ja hankkeiden seurantaan, tarkastuksiin, tilintarkastukseen ja arviointiin.

3. Komissio antaa tiedottamista ja julkaisemista koskevia yksityiskohtaisia säännöksiä, jotta yhteisön rahoitustoimien näkyvyys voidaan taata tämän asetuksen puitteissa rahoitetuissa toimissa.

⁽¹⁾ EYVL L 356, 31.12.1977 s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 762/2001 (EYVL L 111, 20.4.2001, s. 1).

⁽²⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽³⁾ Asetus (EY) N:o 1488/96 (EYVL L 189, 30.7.1996, s. 1), asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2698/2000 (EYVL L 311, 12.12.2000, s. 1).

⁽⁴⁾ Asetus (EY) N:o 2666/2000 (EYVL L 306, 7.12.2000, s. 1).

⁽⁵⁾ Asetus (EY, Euratom) N:o 99/2000 (EYVL L 12, 18.1.2000, s. 1).

4. Tuki voi olla riippumatonta tai yhteisrahoitusta jäsenvaltioiden, Euroopan investointipankin, kolmansien maiden tai monenvälisten toimielinten kanssa.

5. Mahdollisuuksia yhteisrahoitukseen muiden avunantajien, erityisesti jäsenvaltioiden kanssa, voidaan pyrkiä löytämään.

6. Yhteisö voi osallistua tuen hallinnointirakenteiden kustannuksiin.

7. Komissio varmistaa yhdessä jäsenvaltioiden kanssa tarkoituksenmukaisen yhteistoiminnan muiden tuen myöntäjien ja erityisesti Euroopan investointipankin kanssa.

5 artikla

Ohjelmien ja hankkeiden rahoituksen edellytyksenä on EY—Turkki-assosiaatiosopimuksen, tulliliiton viimeisen vaiheen aloittamisesta 22 päivänä joulukuuta 1995 tehdyn EY—Turkki-assosiaatianeuvoston päätöksen N:o 1/95 ⁽¹⁾ ja muiden niihin liittyvien sopimusten ja päätösten velvoitteiden noudattaminen sekä asetuksen (EY) N:o 390/2001 4 artiklassa, Turkin liittymistä valmistelevassa kumppanuudessa sekä tässä asetuksessa asetettujen edellytysten täyttäminen.

6 artikla

1. Komissio noudattaa yhteisön tuen täytäntöönpanossa avoimuutta koskevia sääntöjä ja varainhoitoasetusta ja erityisesti sen 114 artiklaa.

2. Ohjelmien ja hankkeiden ennakoarvioinnissa on otettava huomioon seuraavat tekijät:

- a) niiden tehokkuus ja välitön elinkelpoisuus;
- b) kulttuurisidonnaiset, sosiaaliset ja sukupuoleen liittyvät näkökohdat;
- c) ympäristön säilyttäminen ja suojele kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti;
- d) ohjelmien ja hankkeiden tavoitteiden saavuttamisen edellyttämä instituutioiden kehittäminen;
- e) samankaltaisista ohjelmista ja hankkeista saadut kokemukset.

7 artikla

1. Komissio hyväksyy etukäteen Turkin valitsevat hankkeet, järjestämät tarjouskilpailut ja tekemät sopimukset.

2. Komissio voi kuitenkin kansallisen ja alakohtaisen ohjelmien/hankkeiden hallinnointikykyyn, varainhoidon valvontamenettelyjen sekä julkiseen varainhoitoon liittyvien rakenteiden tapauskohtaisen arvioinnin perusteella päättää luopua 1 kohdassa tarkoitettujen ennakkohyväksynnän vaatimuksesta ja hajauttaa tuen hallinnoinnin Turkissa oleville täytäntöönpano-

elimille. Tästä vaatimuksesta luopuminen edellyttää seuraavia seikkoja:

- a) Turkin täytäntöönpanoelimet täyttävät tukien hallinnointikykyä koskevat vähimmäisperusteet sekä kyseisiin elimiin sovellettavat vähimmäisvaatimukset, jotka luetellaan liitteessä;
- b) erityisiä edellytyksiä, jotka koskevat muun muassa tarjouskilpailujen järjestämistä, tarjousten analysointia ja arviointia, sopimusten tekemistä sekä Turkin kanssa tehtyjen rahoitus-sopimusten yhteydessä annettujen julkisia hankintoja koskevien yhteisön sääntöjen täytäntöönpanoa.

8 artikla

1. Komissio päättää yli kahden miljoonan euron suuruisen tukien myöntämisestä 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen. Komissio toimittaa tätä varten 10 artiklassa tarkoitettulle komitealle rahoitusehdotuksen, jossa kuvataan toteutettavat ohjelmat ja/tai hankkeet.

Komissio ilmoittaa 10 artiklassa tarkoitettulle komitealle viimeistään viikkoa aikaisemmin rahoituspäätöksistä, joita se aikoo tehdä sellaisista ohjelmista ja hankkeista, joiden kustannukset ovat alle kaksi miljoonaa euroa.

2. Komissio voi hyväksyä 10 artiklassa tarkoitettua komitean lausuntoa pyytämättä sellaiset lisätuet, jotka tarvitaan ohjelmien tai hankkeiden yhteydessä tapahtuvien tai jo kirjattujen kustannusten ylitysten kattamiseen, jos ylitys on enintään 20 prosenttia alkuperäisestä, rahoituspäätöksellä vahvistetusta tuesta.

3. Kaikissa tämän asetuksen mukaisesti tehdyissä rahoitusso-pimuksissa määrätään, että komissio ja tilintarkastustuomiois-tuin tekevät paikan päällä tarkastuksia komission voimassa olevien sääntöjen ja erityisesti varainhoitoasetuksen sääntöjen perusteella vahvistamien tavanomaisten menettelyjen mukai-sesti.

4. Yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseksi tehokkaasti komissio voi toteuttaa paikan päällä tarkastuksia komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi 11 päivänä marraskuuta 1996 annetun neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 mukaisesti ⁽²⁾.

5. Yhteisön tuesta maataloutta ja maaseudun kehittämistä koskeville liittymistä valmisteleville toimenpiteille jäsenyyttä hakeneissa Keski- ja Itä-Euroopan maissa liittymistä edeltävänä aikana annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1268/1999 soveltamista koskevista rahoitussäännöistä 7 päivänä kesäkuuta 2000 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2222/2000 ⁽³⁾ 15 artiklan 3 kohtaa sovelletaan, mukaan luettuina yksittäisistä väärinkäytöstapauksista ilmoittaminen ja järjestelmän perusta-minen tällaisten tietojen käsittelyä varten.

⁽¹⁾ EYVL L 35, 13.2.1996, s. 1, päätös sellaisena kuin se on muutet-tuna EY—Turkki-assosiaatioskomitean päätöksellä N:o 2/1999 (EYVL L 72, 18.3.1999, s. 36).

⁽²⁾ EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ EYVL L 253, 7.10.2000, s. 5.

6. Jos ohjelmista ja hankkeista tehdään yhteisön ja Turkin välisiä rahoitus sopimuksia, niissä on määrättävä, että tuella ei rahoiteta verojen eikä veronluontoisten maksujen maksamista.

7. Osallistuminen tarjouskilpailuihin ja hankintasopimuksiin on yhtäläisin ehdoin avoin kaikille jäsenvaltioiden, Euroopan unionin jäsenyyttä hakeneiden ehdokasmaiden sekä asetuksen (EY) N:o 1488/96 ja asetuksen (EY) N:o 2666/2000 soveltamisalaan kuuluvien maiden luonnollisille henkilöille ja oikeushenkilöille.

Komissio voi tapauskohtaisesti antaa asetuksen (EY) N:o 99/2000 soveltamisalaan kuuluville maille osallistumisluvan, jos kyseiset ohjelmat tai hankkeet edellyttävät sellaista erityisasiantuntemusta, jota on erityisesti näissä maissa.

Jos kyseessä on yhteisrahoitus, komissio voi tapauskohtaisesti myöntää kolmansien maiden yrityksille oikeuden osallistua tarjouskilpailuihin ja hankintasopimuksiin.

8. Edellä olevan 7 kohdan säännöksiä sovelletaan tavaratointustusten alkuperään.

9 artikla

Budjettivallan käyttäjä myöntää vuotuiset määrärahat rahoitusnäkömiin rajoissa.

10 artikla

1. Komissiota avustaa taloudellisen tuen myöntämisestä tietyille Keski- ja Itä-Euroopan maille 18 päivänä joulukuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3906/89⁽¹⁾ 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu komitea.

2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 4 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä.

Päätöksen 1999/468/EY 4 artiklassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

11 artikla

Komissio antaa Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä talous- ja sosiaalikomitealle vuosittain kertomuksen tuen täytäntöönpanosta. Kertomus sisältää tiedot vuoden aikana rahoitetuista ohjelmista ja hankkeista, tulevan varainhoitovuoden suunnitelmista sekä tiedot seurannan ja arvioinnin tuloksista ja tarvittaessa tuen hallinnointia koskevia muutosehdotuksia parhaan mahdollisen tehokkuuden takaamiseksi. Tiedot voidaan sisällyttää asetuksen (ETY) N:o 3906/89 10

artiklassa tarkoitettuun kertomukseen. Kertomus on toimitettava viimeistään 30 päivänä syyskuuta seuraavana vuonna.

12 artikla

1. Muutetaan asetus (EY) N:o 3906/89 seuraavasti:

— lisätään 7 artiklan 1 kohdan loppuun sanan ”maiden” jälkeen sanat ”sekä Turkin, Kyproksen ja Maltan”.

2. Muutetaan Kyproksen tasavallan ja Maltan tasavallan liittymistä valmistelevan strategian mukaisten toimien toteuttamisesta 13 päivänä maaliskuuta 2000 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 555/2000⁽²⁾ seuraavasti:

— lisätään 7 artiklan 9 kohtaan sanan ”Maltan” jälkeen sanat ”sekä muiden Euroopan unionin jäsenyyttä hakeneiden ehdokasmaiden”,

— lisätään 7 artiklan 10 kohtaan sanan ”Maltasta” jälkeen sanat ”taikka muista Euroopan unionin jäsenyyttä hakevista ehdokasmaista”.

3. Lisätään liittymistä edeltävästä rakennepoliittikan välineestä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1267/1999⁽³⁾ 7 artiklaan kohta seuraavasti:

”8. Kyproksen, Maltan ja Turkin luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt voivat osallistua tarjouskilpailuihin ja sopimukseen samoin edellytyksin kuin kaikki jäsenvaltioiden ja edunsaajamaiden luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt.”

4. Lisätään yhteisön tuesta maataloutta ja maaseudun kehittämistä koskeville liittymistä valmisteleville toimenpiteille jäsenyyttä hakeneissa Keski- ja Itä-Euroopan maissa liittymistä edeltävänä aikana 21 päivänä kesäkuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1268/1999⁽⁴⁾ 3 artiklaan kohta seuraavasti:

”3. Kyproksen, Maltan ja Turkin luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt voivat osallistua tarjouskilpailuihin ja sopimukseen samoin edellytyksin kuin kaikki jäsenvaltioiden ja edunsaajamaiden luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt.”

13 artikla

Neuvosto tarkastelee tätä asetusta uudelleen ennen 1 päivää tammikuuta 2006. Komissio antaa tätä varten neuvostolle ennen 1 päivää heinäkuuta 2005 asetusta koskevan arviointikertomuksen ja tarvittaessa ehdotuksen asetuksen muuttamiseksi.

14 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

⁽¹⁾ EYVL L 375, 23.12.1989, s. 11, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2666/2000.

⁽²⁾ EYVL L 68, 16.3.2000, s. 3.

⁽³⁾ EYVL L 161, 26.6.1999, s. 73.

⁽⁴⁾ EYVL L 161, 26.6.1999, s. 87.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 17 päivänä joulukuuta 2001.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. NEYTS-UYTTEBROECK
